

Общински годишен план за младежта на Община Монтана за 2025 г.

/Приет с Решение № 352/27.02.2025 год. на ОбС Монтана/

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Годишният план цели планиране на политиката за младежта на общинско ниво и определя основните цели и приоритети на Община Монтана. Базира се на потребностите на младите хора в общината и е в синхрон с приоритетите на европейската политика за младежта.

Общинският план за младежта на Община Монтана за 2025 г. се изготвя в изпълнение и съответствие на чл. 15 и чл. 16 от Закона за младежта и Националната стратегия за младежта. Общинският план за младежта се реализира в партньорство с всички заинтересовани страни на общинско ниво: Общински съвет – Монтана, Общинска администрация, териториални структури на заинтересованите държавни органи, училища, културни институции, Младежкия дом, Младежкия център – Монтана, неправителствени организации, работещи в областта на образованието, културата, спорта, екологията и туризма, МКБППМН, Общински съвет по наркотични вещества, Български младежки червен кръст /БМЧК/ и др.

Съгласно чл. 16 ал. 3 от Закона за младежта Общинският план съдържа:

- Анализ на предизвикателствата пред младежта в Община Монтана
- Приоритетите и специфични цели за провеждане на общинската политика за младежта и мерки за постигането им;
- Описание на дейности, които допринасят за постигане на целите на Националната стратегия за младежта;
- Организация и координация на дейностите за постигане на целите;
- Действия по наблюдение, оценка и актуализация на Общинския план за младежта;
- Реда и начина за осигуряване на информация и публичност на плана.

II. ВИЗИЯ

Подобряване качеството на живот и реализация на младите хора от Община Монтана и на условията за успех на всеки млад човек, чрез устойчиви механизми за инвестиране в младежта като значим социален фактор и за мобилизиране потенциала на младите хора в устойчивото развитие на Община Монтана.

III. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПЛАНА

- **Съответствие** на Общинския годишен план с националните, европейските и международните стратегии и политики за младежта;
- **Обществена солидарност и толерантност** към всички групи младежи;
- **Законосъобразност**;
- **Равен достъп** за всички младежи на територията на община Монтана;
- **Формиране на мрежа от партньорства** на местно, регионално и национално ниво;
- **Професионализъм** при управлението на услуги за младежи;
- **Иновативност** в процеса на планиране и предоставяне на услуги за младежи, младежки проекти и инициативи;
- **Надграждане и усъвършенстване** на съществуващи практики, опит и услуги.

IV. ЦЕЛЕВА ГРУПА

Общинският план за младежта на Община Монтана е насочен към:

- Младите хора на възраст от 15 до 29 години, без разлика в техния образователен, социален и имуществен статус, политически и етнически убеждения.
- Младежките работници и други специалисти, които са директно ангажирани с предоставянето на услуги или други дейности в подкрепа на младежкото развитие;
- Младежките структури, чиято дейност се осъществява на територията на община Монтана;
- Органите на местното управление и местните държавни структури.

V. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МЛАДИТЕ ХОРА В ОБЩИНА МОНТАНА

Младите хора в Община Монтана носят характерните особености на младежката общност в Европа и света. Те се сблъскват с различни предизвикателства, свързани с развитието на съвременното общество и съвременния свят. Качествата и уменията на младите хора са от съществено значение за участието им в живота и просперитета на града и страната.

Община Монтана се стреми да осигури благоприятни условия за младежите с цел пълноценното им личностно развитие и участието им в обществения и икономическия живот, както и приобщаването им на местно ниво, чрез дейности, насърчаващи развитието им.

Планирането и изпълнението на младежката политика изисква взаимодействие и синхрон на действие между различните институции.

Доброто образование е важно условие за личната реализация на младите хора, за пълноценното им участие в обществения живот, както и за повишаване благосъстоянието на цялото общество.

Образователната инфраструктура на всички етапи на обучение в Община Монтана е добре разгърната и осигурява равнопоставен достъп до образование и извънкласни дейности. Представени са всички образователни степени и във всяка от тях има образователни институции с традиции за качествено образование. Училищната система в Община Монтана към настоящия момент отговаря на потребностите и изискванията за образование. От образователното ниво на младите хора, до голяма степен зависи мобилността им на пазара на труда, поддържане на по-висок жизнен стандарт и качество на живот. Задържането на младите хора и включването им в заетостта е водеща цел в Община Монтана.

Важен акцент е наличието на общинска нормативна уредба за стимулиране на ученици с изяви дарби за постижения в областта на образованието, културата, спорта. Ежегодното приемане на Общинска програма за стимулиране на деца с изяви дарби, ефективното и последователно прилагане на мерките допринася за развитието на потенциала на учениците в Монтана.

С дейностите по кариерно ориентиране, младежите разширяват познанията си за различни професии, за техните характеристики, изгражда се представа за собствените силни страни, интереси и предпочитания. Развива се способност за прилагане на различни форми на търсене на работа, умения за самопредставяне.

Дейностите по превенция и преодоляване на проблемното поведение са ангажимент на МКБПМН. Основната задача се свежда до координиране на работата на

различни държавни и обществени институции в общината с отношение към възпитанието на младите хора. Усилията са насочени към ранна превенция на асоциално поведение, анализиране на факторите за извършване на криминални деяния и предотвратяване на криминални деяния.

Стремежът към независимост и реализация, вземане на самостоятелни решения са в основата на характеристиката на младите хора. В условията на засилваща емиграция на младите хора в чужбина, се търсят възможности за реализиране на дейности, които да мотивират младите хора да се образуват и реализират в Монтана и България.

Мобилността все повече се възприема като важно средство за създаване на трудова заетост и икономически растеж, както и за укрепване на личното развитие на работещите. Относителният дял на самонаетите млади хора у нас е под средния за Европейския съюз. Младите хора се нуждаят от подкрепа както при стартирането, така и при развиването на самостоятелен бизнес. Предприемаческата култура сред тях е все още неразвита. Пречка се оказва и липсата на стартов капитал, ясна и устойчива визия за развитие в краткосрочен план, непознаване на бизнес средата и др.

Важен приоритет за Община Монтана е повишаване качеството и достъпът до информационните услуги в подкрепа на младежкото развитие.

Младежки център – Монтана работи за популяризирането на неформалното образование и ползите от него сред младите хора в град Монтана и региона.

Община Монтана има изградена много добра културна инфраструктура, която включва обществени библиотеки, музей, читалища. Гарантирано е качеството и достъпа до информационни и специализирани услуги в подкрепа на младежкото развитие. В тази област младежта е изправена пред следните предизвикателства:

- необходимостта да се откликва на потребностите на обществото, основано на знанието и информацията, което се отличава с постоянно развиващи се комуникационни технологии и бърз обмен на информация;
- влиянието на икономическата среда върху възможностите на младите хора за достъп до информация и култура;
- необходимостта от насърчаване на межкултурния диалог, основан на зачитането на културното многообразие в един все повече мултикултурен и взаимосвързан свят, отличаващ се с бърза комуникация, мобилност на хората и глобализация на пазарите.

Информацията е много важна за развитието на отделната личност и на обществото като цяло. Днес информационните технологии дават значителни предимства на всички, които ги ползват. Обществените библиотеки играят роля в този процес и работят активно за намаляване на различията чрез осигуряване на широк обществен достъп до интернет и до различни онлайн информационни услуги.

Важно място в този процес има Младежки център – Монтана, тъй като един от основните му приоритети е повишаване качеството и достъпа до информационни услуги в подкрепа на младежкото развитие.

Младежки център – Монтана и Общинският младежки дом работят за популяризиране на доброволческата идея. Посредством реализиране на кампании и инициативи се цели повишаване на информираността за ползите от доброволчеството и формиране на позитивно отношение към него. Основна предпоставка за здравословния начин на живот на младите хора е наличието на условия за физическо възпитание и спорт. Ето защо за Община Монтана физическото възпитание и спортната култура се превръщат в приоритетен фактор със социална значимост. Община Монтана осигурява необходимите условия за воденето на здравословен начин на живот чрез спорт. Усилията в това отношение се възнаграждават с добрите резултати на спортните клубове на държавни и международни състезания.

Община Монтана създава условия за масов спорт чрез организиране на спортни прояви, заложи в Спортния календар.

Свободното си време младите хора прекарват според личните си интереси и предпочитания. Младите хора се включват активно в културния живот на град Монтана, както със свои самостоятелни прояви и инициативи, така и с участието си във всички културни програми.

На територията на Монтана функционират студия, школи, курсове, клубове и формации в сферата на изкуството, в които децата и младите хора се обучават и развиват своите таланти, дарби и умения. Община Монтана подпомага техните инициативи и изяви им на наши и международни сцени.

Културният календар на Община Монтана предлага разнообразни прояви, насочени към тази целева група, за да се даде възможност на младите хора от една страна да изявят своя талант, а от друга – да задоволят своите духовни потребности.

Взаимно уважение на многообразието, толерантността и солидарността са заложили като принципи в Европейския съюз. Многообразието в съвременния свят изисква от хората да проявяват приемане и разбиране на различието без предразсъдъци, осъждане и негативни оценки. Толерантността изисква уважение и разбиране на различните култури в нашия свят.

Насърчава се взаимното разбирателство и толерантност чрез провеждане на множество инициативи, посветени на Международния ден на толерантността.

Учениците и младежите от град Монтана поддържат активни връзки с младежи от други общности. Най-често това се осъществява благодарение на международни програми и проекти, които имат за цел опознаване на страните от ЕС и света. Тези контакти са интересни и обогатяващи, носят удовлетворение, дават възможност за обмяна на опит и изграждат трайни приятелства. Едновременно с това те спомагат за опознаване на други общности и култури, докосване до непознати традиции, обичаи, нрави.

Община Монтана работи за идентифициране на реалните проблеми с цел прилагане на адекватни мерки за подпомагане на младите хора. Гарантира се равен достъп до образование, заетост, здравни и социални услуги, култура и спорт, независимо от пол, етническа принадлежност, социален статус. Предоставят се възможности за качествено участие на младите хора във формирането, разработването, изпълнението и прилагането на младежки политики на местно ниво.

VI. ПРИОРИТЕТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКАТА ПОЛИТИКА И МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ

- **Насърчаване на икономическата активност и кариерно развитие на младите хора**
- Популяризиране на възможностите за младежка заетост чрез европейски програми;
 - Разширяване на възможностите за неформално учене;
 - Популяризиране формите на неформалното учене;
 - Създаване на благоприятна, насърчаваща и подкрепяща среда за кариерно ориентиране и развитие на младите хора.
- **Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги**
 - Реализиране на информационна политика, насочена към младите хора;
 - Предлагане на качествени информационни услуги, предоставящи актуална, систематизирана и достъпна информация, удовлетворяваща широк спектър от интереси и потребности на младите хора;
 - Запознаване на младите хора с публичните институции и с правата им като част от местната общност и като граждани на Република България и на Европейския съюз;
 - Предлагане на консултантски услуги в подкрепа на личностното и общественото развитие на младите хора, включително и за развитие на жизнени умения;
 - Предлагане на услуги за организиране на свободното време на младите хора;

- Разширяване на мрежата и развитие на капацитета на доставчиците на услуги за развитие на младите хора – професионални консултанти, юридически лица с нестопанска цел, читалища, културни институти, спортни организации и др.

➤ **Насърчаване на здравословния начин на живот**

- Популяризиране на здравословния начин на живот сред младите хора;
- Превенция на тютюнопушенето, употреба на наркотици и полово предавани болести;
- Насърчаване на физическата активност на младежите;
- Подкрепа на спортни инициативи за младежи.
- Стимулиране на детско-юношеския и масовия спорт

➤ **Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение**

- Популяризиране сред младите хора на целенасочени и качествени социални услуги;
- Превенция на социалното изключване на младежи на възраст от 15 до 29 години в неравностойно положение и младежи в риск;
- Популяризиране на възможностите за трудова реализация на хората с увреждания;
- Подобряване на архитектурната градска среда посредством различни източници на финансиране.
- Подпомагане на социалната адаптация и повишаване на пригодността за заетост на младежи от ромския етнос.

➤ **Развитие на младежкото доброволчество**

- Разпространение на идеята и ролята на доброволството сред младите хора;
- Насърчаване на участието на младежи в доброволчески инициативи;
- Подкрепа и подпомагане реализирането на доброволчески инициативи, инициирани от младежки организации.

➤ **Повишаване на гражданската активност**

- Подпомагане реализирането на младежки инициативи и кампании;
- Осигуряване на възможност младите хора да участват в процеса на вземане на решения, относно младежките политики на общинско и национално ниво.
- Популяризиране на добри практики на младежка гражданска активност.

➤ **Развитие на межкултурния и международния диалог**

- Насърчаване на междуетническото и межкултурното опознаване, толерантност и диалог;
- Насърчаване на межкултурното младежко общуване.
- Изграждане на умения за работа в мултикултурна и мултинационална среда.
- Насърчаване участието на младите хора в международни програми и проекти.
- **Повишаване на ролята на младите хора в превенцията на престъпността**
- Организиране и провеждане на информационно-образователни кампании с цел превенция на правонарушения, извършвани от млади хора;
- Включване на младежи, извършители на противообществени прояви в спортни, културни и трудови инициативи и дейности.

VII. ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТИ, КОИТО ДОПРИНАСЯТ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА МЛАДЕЖТА

№	Наименование на дейностите	Времеви период	Изпълнител
---	----------------------------	----------------	------------

1.	Проучване мнението и нагласите на младежите	целогодишен	МЦ, младежки медиатор
2.	Информационна кампания по повод Деня на влюбените	14 февруари	БМЧК
3.	Отбелязване на Световния ден за борба с расовата дискриминация	21 март	БМЧК
4.	Предоставяне на актуална, систематизирана и достъпна информация	целогодишен	МЦ, младежки медиатор
5.	Консултиране	целогодишен	МЦ, младежки медиатор
6.	Разяснителни кампании сред ромското население и рисковите групи	ежемесечно	МКБППМН, МКБТХ, здравни медиатори
7.	Отбелязване международния ден за съпричастност със засегнатите от ХИВ/СПИН	май и декември	БМЧК
8.	„Синьо лято“ – лятна превантивна кампания	м. юни и м. август	СЛРД „Огоста“, МКБППМН, ОСНВ
9.	Организиране на кампания за популяризиране на младежките инициативи и програми по повод Международния ден на младежта	12 август	МЦ, Община Монтана, младежки медиатор, БМЧК
10.	Отбелязване на Международния ден на първата помощ	септември	БМЧК
11.	Младежки трудови борси	септември октомври	ДБТ, младежки медиатор
12.	Информационна кампания по повод Европейския ден за борба срещу трафика на хора	18 октомври	МКБТХ
13.	Провеждане на обучения по здравословно хранене и здравословен начин на живот, планиране и осъществяване на проекти и дейности за фокусиране на общественото внимание към затлъстяването на децата и младите хора	целогодишен	БМЧК, МЦ
14.	Създаване и споделяне на единна програма, преплитаща всички здравни модули, интересни и полезни здравно-образователни материали, филми, (здравна библиотека) която да бъде достъпна по всяко време и да бъде актуализирана периодично	целогодишен	БМЧК
15.	Отбелязване на Международния ден на толерантността	16 ноември	БМЧК, МЦ
16.	Кампания „Децата помагат на деца“ и поощряване таланта и творческите изяви на социално уязвими деца и младежи	целогодишен	БМЧК
17.	Организиране на благотворителни	целогодишен	БМЧК

	кампании и акции за Великден, баба Марта, Деня на земята, Деня на детето, Коледа с участието на деца и млади хора в риск		
18.	Превенция в училищата на теми „Насилие“ и „Агресия“	целогодишен	МКБППМН, МКБТХ
19.	Европейски фитнес ден	октомври	ОМД
20.	Инициатива „Мениджър за един ден“	ноември	Община Монтана
21.	Отбелязване международния ден на младежката активност	10 ноември	БМЧК
22.	Отбелязване Световния ден за борба с ХИВ/СПИН	1 декември	БМЧК
23.	Обучения в рисков роми общности за опасностите от употребата на наркотични вещества	целогодишно	ОСНВ
24.	Превантивна работа с настанените деца в КСУ	целогодишно	МКБППМН, МКБТХ
25.	Международен ден на доброволца	5 декември	БМЧК, МЦ
26.	Превенция в училищата на територията на област Монтана на тема: „Психоактивни вещества“	целогодишно	ОСНВ
27.	Отбелязване на 26 юни – Световен ден за борба със злоупотребата и нелегалния трафик на наркотици	26 юни	МКБППМН
	Фестивали, конкурси, концерти, изложби, спектакли, състезания		
28.	Участие на младежи в заложените дейности в Годишната програма за развитие на читалищната дейност за 2025 г.	целогодишен	Читалища на територията на община Монтана
29.	Конкурс за мартеница	февруари	ОМД
30.	Концерт на Духов оркестър „Дико Илиев“ с участието на Народен хор „Пъстренец“	февруари	НЧ „Разум 1883“ – Монтана
31.	„Пролетна магия“ – пролетен концерт	март	ЦПЛР ОДК
32.	Ден без асансьори	април	ОМД
33.	Международен ден на ромите – концерт – спортни мероприятия	8 април	Община Монтана, НЧ „Звезда 2007“ – Монтана НЧ „Асен Йосифов 1926“ – с. Габровница
34.	Концерт на КСТ „Астра“ и мажоретен състав към ОМД	април	КСТ „Астра“, ОМД
35.	Пролетен концерт на ЦПЛР ОДК „Ние, врабчетата“	април	ЦПЛР ОДК
36.	Европейска седмица на движението – MOVE Week	май	ОМД
37.	Открито градско първенство по лека атлетика	май	Община Монтана, СК „Атлет“

38.	17-то издание на Национален конкурс „Напеви от Северозапада“	май	ОМД
39.	Спортни състезания – турнири по футбол, народна топка, тенис на маса, шах и други	юни, юли и август	Читалища на територията на община Монтана
40.	Индивидуален турнир по тенис на маса за купата на ОМД	юни	ОМД
41.	Годишна изложба на учениците от класа по изобразително изкуство на ОШИ „Добри Христов“	юни	НЧ „Разум 1883“ – Монтана
42.	Класови продукции на възпитаниците на ОШИ „Добри Христов“	юни	НЧ „Разум 1883“ – Монтана
43.	Участие на Духов оркестър „Дико Илиев“, Народен хор „Пъстренец“, ПТА и ДТА „Пъстрина“ в Празника на Монтана – Свети Дух	юни	НЧ „Разум 1883“ – Монтана
44.	Участие на ПТА и ДТА „Пъстрина“ и Народен хор „Пъстренец“ в Международния фолклорен фестивал, посветен на Празника на Монтана – Свети Дух	юни	НЧ „Разум 1883“ – Монтана
45.	Спортен празник „Спортна събота“	юни	ОМД
46.	Фолклорна хоротека	юни	ОМД
47.	Концерт на ТА „Младост“	юни	ОМД
48.	Концерт „Забавен калейдоскоп“	юни	ЦПЛР ОДК
49.	Самостоятелен концерт на вокално студио „Детски смях“ и ФТА „Северняци“	юни	ЦПЛР ОДК
50.	Спортна събота	юни	ОМД
51.	Откриване на художествено-творческия сезон с концерт. Участват ПТА и ДТА „Пъстрина“, Духов оркестър „Дико Илиев“, Народен хор „Пъстренец“ и възпитаници от ОШИ „Добри Христов“	1 октомври	НЧ „Разум 1883“ – Монтана
52.	Откриване на новия творчески сезон с участието на творческите формации. Изнесени концерти	октомври	ОМД
53.	Концерт, посветен на годишнина от рождението на Йордан Радичков и на Деня на народните будители	октомври	ЦПЛР ОДК
54.	Базар на сувенири и изделия изработени от клуб по приложни изкуства „Дорос“	декември	ОМД
55.	Есенно издание на Индивидуален турнир по тенис на маса за купата на ОМД	ноември	ОМД
56.	Концерт на певческа група „Пъстренец Jr.“ по повод 21 ноември – Ден на християнското семейство	ноември	ОМД
57.	Коледни концерти на творческите формации при ОМД	декември	ОМД
58.	Коледен концерт „Коледни небивалици“	декември	ЦПЛР ОДК
59.	Коледни концерти на възпитаниците на ОШИ „Добри Христов“	декември	НЧ „Разум 1883“ – Монтана

Съкращения:

КСТ – Клуб за спортни танци

КСУ – Комплекс за социални услуги

МАЕ – Младежки аварийен екип

МЦ – Младежки център

БМЧК – Български младежки червен кръст

МКБППМН – Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

МКБТХ – Местна комисия за борба с трафика на хора

ОСНВ – Общински съвет по наркотични вещества

СЛРД – Сдружение ловно-рибарско дружество

НПО – неправителствена организация

ЦПЛР ОДК – Център за подкрепа за личностно развитие Обединен детски комплекс „Ние, врабчетата“

НЧ – Народно читалище

ОМД – Общински младежки дом

ПТА – Представителен танцов ансамбъл

ДТА – Детски танцов ансамбъл

ТА – Танцов ансамбъл

VIII. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

- Координиране на дейностите и оперативно взаимодействие на всички структури, работещи в сферата на младежките дейности;
- Организиране и реализиране на съвместни инициативи.

IX. ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА НА ОБЩИНА МОНТАНА

- Наблюдение изпълнението на плана;
- Планът е отворена система и подлежи на промени при постъпване на предложения;
- Изготвяне на Отчет за изпълнение на плана за 2025 г.

X. ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА НА ОБЩИНА МОНТАНА

Популяризирането на плана ще се осъществи чрез сайта на Община Монтана и чрез регулярни прессъобщения до медиите.

XI. ФИНАНСИРАНЕ

- Годишни бюджети на институциите, ангажирани с изпълнение на плана;
- Целеви средства по одобрени проекти;
- Общински бюджет.